

STOLENSKI TABORJENIK

Štev. 97.

Bistrica na Dravi

Ponedeljek 5. novembra 1945

O POMENU BEGUNSKÉ RAZSTAVE V CELOVCU

O razstavi begunske umetnosti in obrti, ki jo namerava prirediti angl. vojaška uprava v Celovcu 20. decembra t.l., smo že pisali. Danes se k tej stvari speč vračamo, ker se nam zdi za našo stvar izrednega pomena.

- Od angl. vojaške oblasti zamišljena razstava ima namen:
 - /pokazati begunsko življenje
 - /nuditi interesentom prodajno blago.

Kakor je razvidno iz urad. sporočila, je razstava organizirana o taboriščih, v okviru teh pa po narodnostnih skupinah. Slovenski prirediteljski razstavni odbor je glede na zgornje po tehtnem premisleku gotovil naslednja načela kot odločilna za prireditev slovenskega oddelka begunske razstave.

V prvi vrsti je stremeti za tem, da se slovenski narodnostni skupini odkaže na razstavi poseben skupen oddelk, v katerem naj bodo posamezna taborišča samo zbirno označena. Delitev na taborišča, kot to predvideva načrt angl. oblasti, je v glavnem samo pravnega značaja, zato pa podrobno organizacije razstave po taboriščih ne prihaja v poštev. Ako spremljenje po enotnem sloven. oddelku pri angl. oblasteh ne bi našlo odziva, potem bo potrebno interno ves sloven. oddelk organizirati tako, da bo sloven. gradivo razstavljeno v skupnem oddelku in da bo naša narodnostna skupina prikazana kot celota in enota. V ta namen je sloven. razstavni odbor že izdelal natančen program in postavil tudi odbore, ki bodo delo v tem smislu vodili in razstavo v končnem stadiju v tem duhu organizirali.

Poudarek razstave slovenskega dela mora biti po naši narodnostni skupini na narodnokulturni strani in ne na trgovski. Vse sloven. razstavno gradivo nas mora prikazati kot posebno narod. skupino s samobitnimi narod. pisnimi, kulturnimi, socialnimi in gospodarskimi svojstvi, ustanovami in potrebami; skratka mora biti izraz naše narodne samobitnosti in pripravljeno pod vidikom, kot da na razstavi sodeluje ves naš narod. Ako bi se omejili samo na prikazovanje raznih posebnosti našega dnevnega begunskega življenja, bi bilo to ne samo nepriporočljivo, marveč tudi kvarno za narodn. propagandni namen, katerega moramo imeti ob tej razstavi v prvi vrsti pred očmi. Isto velja tudi glede trgovskega ali merkantilnega značaja razstave. Če smoter naj slovenski oddelk dosega samo mimogrede, nikakor pa ne ravenstveno, kajti tudi mimogrede bo mogče zahtevam angl. voj. uprave v polni meri ugoditi. Zato se še pokazalo, da je treba razstavo ločiti v dva dela:

- /v razstavno kulturni in
- /v sejensko merkantilni del.

Za prireditev slovenskega oddelka se sloven. razstavni odbor trudi, da bi izposloval sodelovanje sloven. razstavnega strokovnjaka; za primer, da tega ne bomo dobili med seboj, pa naj bi stopil na njegovo mesto, če mogočosti arhitekt odn. visokošolev arhitekture, ki so po svoji kvalifikaciji za takšne stvari v prvi vrsti poklicani. Razstava mora namreč tudi v razstavno tehničnem pogledu stati na višku moderne razstavne tehnike.

Za razstavo je potreben organizacij. aparat, ki mora biti a./ reprezentativen, b./ ekspozitiven in c./ strokoven.

Sestavljen mora biti iz zastopnikov odn. predstavnikov sloven. begun. skupnosti in iz primernih strokov. moči. Za sestavo tega aparata je potreben gl. razstavni odbor, njemu ob strani pa posamezni taborišč. odbori. /Dalje prihodnjič/.

RODITELJSKI SESTANEK. Starši šolobveznih otrok naj gotovo pridejo nanj

J u g o s l a v i j a

Včeraj je iz Anglije odpotovalo z letalom v Jugoslavijo 15 angl. poslancev, ki bodo ostali v Jugoslaviji približno teden dni. Verjetno bodo ostali tam čez volitve, ki bodo prih. nedelje.

Iz Belgrada je odpotovala posebno jugoslovansko odposlanstvo RK pod vodstvom polkovnika dr. Roberta Neubauerja, da stopi v stik RK Združenih držav sever. Amerike in Kanade. Odposlanstvo bo obiskalo tudi amer. jugosl. društva in ustanove, ki so organizirale pomoč za Jugoslavijo.

Italijanska vlada je opozorila zaveznike, naj poskrbe za strožje nadzorstvo v Istri. Ital. vlada je storila to demaršo na temelju časopisni poročil. Po teh poročilih je jugoslov. vlada v pasu B, ki leži izven Morganove črte več kot 1 milijardo bankovcev.

V odbor osrednje ljudske univerze v Lj. so bili med drugimi izvoljeni dr. Ant. Melik, predsednik; dr. France Škerl, podpredsednik; Tine Logar, tajnik in inž. Jože Berkopec kot odbornik.

ANGLIJA. Včeraj je odpotoval iz Londona v Ameriko kanadski ministrski predsednik Makenzie King, ki se je mudil v Angliji več kakor mesec dni. V Ameriko se vrača, ker se bo udeležil 11. t. m. sestanka med Atleem in Trumanom.

Nadalje je iz Londona odpotoval v Washington cionistični voditelj dr. Weissmann, ki se bo sestel s prezidentom Trumanom. Pred svojim odhodom v Ameriko je naslovil na Žide v Palestini, v kateri izraža svoje neodobravanje nad tem, kar se sedaj v Palestini dogaja.

PALESTINA. Včerajšnji dan v Kairu je bil miren. V soboto in petek pa so bili zlasti v Kairu, Aleksandriji in Beirutu hudi protižidovski nemiri. V Kairu je bilo 467 ranjenih, v Aleksandriji je bilo poleg večjega števila ranjenih tudi 10 mrtvih. Arabci zahtevajo, da se takoj ustavi vse-ljevanje Židov v Palestino. Red je napravila policija z egiptov. vojsko. Pri petkovih demonstracijah v Kairu je sodelovalo okoli 60.000 oseb. Doselej je policija samo v Kairu aretirala okoli 1000 oseb.

MADŽARSKA. Včeraj so imeli na Madžarskem prvič po 8 letih spet splošne volitve v narodno skupščino. Volilnih upravičencev je bilo okoli 3 milijone; na vsakih 12 tisoč volilcev pride eno poslaniško mesto. Gl. štiri madž. stranke se niso odzvale pozivu Moskve, da bi šle v volilno borbo z enotno kandidat. listo, marveč so nastopile vsaka s svojo listo, pač pa

imajo dogovor, da bodo po volitvah sestavile koalicijsko vlado, ne glede na to, kako bodo odn. so izpadle včerajšnje volitve.

Združene države ameriške so dale svoj pristanek, da pride v Washington za madž. poslanika Aladar Masak, ločin same še niso imenovala svojega poslanika v B. Pešti. Pač pa ima sedanji amer. predstavnik v Pešti oseb. čin poslanika.

Kakor so včeraj sporočili iz Belgrada, bodo tam uredili posebno pokopališče, na katerem bodo pokopali ameriške vojake, ki so padli v tej vojski na Balkanu.

28. obletnica boljševiške revolucije bodo v sredo obhajali največjo slovesnostjo. Ob tej priliki Stalin pristvoval vojaški paradi v Moskvi, ki bo ena največjih, kar jih je kdaj videla Moskva.

FRANCIJA. Franc. zunanji minister Bidault je včeraj razkožil stališče svoje stranke do gl. franc. politič. vprašanj. Stranka ljud. odpora je sicer pripravljena sodelovati s socialistično in komunistično stranko v prih. vladi, nikakor pa ni voljna sprejeti njunega programa. Stranka priznava v gl. črtah etatizacijo nekaterih gospodar. panog. Francija si mora zagotoviti zlasti svojo varnost. - V svojih končnih besedah je B. jasno izrekel naslednje besede: "Mi se ne bojimo odgovornosti. Pripravljeni smo, če je treba, tudi sami upravljati Francijo!"

V taborišču so bili najdeni naslednji predmeti: glavnik, žep. robec in nožek